

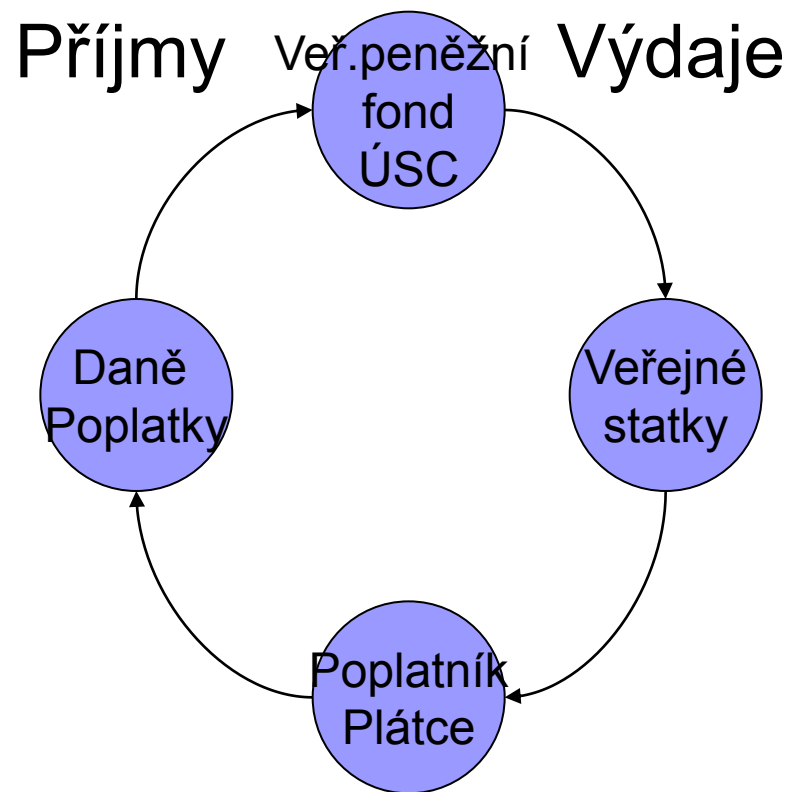

Rozpočtové právo ÚSC

**Fiskální část finančního práva
a to v pododvětví, které
nejtypičtěji charakterizuje**

TOK PĚNĚZ

TOK PENĚŽ

Rozpočtové právo ÚSC-pojem

- souhrn právních norem, které se zabývají chováním subjektů finančně právních vztahů k veřejným peněžním fondům ÚSC, resp. rozpočtům ÚSC
- souhrn finančně právních norem upravujících rozpočtovou soustavu ÚSC, rozpočtový proces, každoročně rozpočty ÚSC

Vnitřní členění RP ÚSC

- **Obecná část**
- **Zvláštní část**
- **Procesní část**

Obecná část

- **Obecné pojmy charakterizující dané pododvětví – rozpočet, rozpočet ÚSC fond, peněžní fond.....**
- **Typy veřejných rozpočtů**
- **Rozpočtové zásady**
- **Funkce rozpočtů**

Zvláštní část

- Rozpočet ÚSC
- Rozpočty peněžních fondů
- Rozpočty příspěvkových org.
- Rozpočty org. složek

Procesní část

- **Proces vytváření rozpočtů**
- **Lhůty**
- **Sankce**

Obecná část

FUNKCE ROZPOČTŮ

- ***FISKÁLNÍ***
- ***ALOKÁČNÍ***
- ***REDISTRIBUČNÍ***

Zásady rozpočtnictví

1. **Z. plánovitosti**
2. **Z. jednotnosti**
3. **Z. neúčelovosti příjmů**
4. **Z. účelovosti výdajů**
5. **Z. úplnosti**
6. **Z. reálnosti**
7. **Z. včasnosti**
8. **Z. veřejnosti**
9. **Z. vyrovnanosti- přebytkový x deficitní**

HOSPODAŘENÍ ÚSC

b

**z.č. 250/2000 Sb., +18 dílčích
novel**

-
- **I. Obecná ustanovení**
  - **II. Finanční hospodaření**
  - **III. Rozpočtový proces**
  - **IV. Organizace ÚSC**
  - **V. Hospodaření dobrovolných svazků
obcí**
  - **VI. Přechodná a závěrečná ustanovení**

Prameny právní úpravy

- **Z.č. 128/2000 Sb., o obcích , vzpzd.**
- **Z. č. 129/2000 Sb., o krajích, vzpzd.**
- **Z. č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, vzpzd.**
- **Z. č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní, vzpzd.**

Prameny právní úpravy

- **Z. č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC, vzpzd.**
- **Z. č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vzpzd.**
- **Z. č. 337/1992 Sb., ZSDP, vzpzd.**
- **Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, vzpzd.**
- **Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zák. o FK ve VS**

SUBJEKTY RP

- **Orgány místní samosprávy**
- **Zájmové veřejnoprávní korporace**
- **Soukromoprávní korporace**
- **Fyzické osoby+ PO**
- **Speciální orgány státní správy=ÚFO**

Zákon upravuje:

- ❖ tvorbu,
- ❖ postavení,
- ❖ obsah,
- ❖ funkci rozpočtů ÚSC-obcí+krajů,
- ❖ stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky ÚSC,
- ❖ zřizování nebo zakládání PO

Zákonem se řídí:

- **Obce**
- **Kraje**
- **Dobrovolné svazky obcí**
- **Statutární města**
- **Městské části a obvody**
- **Hlavní město Praha**
- **Příspěvkové organizace v oblasti školství**
- **Regionální rady regionů soudržnosti**

Základní pojmy

- ✓ Rozpočet - *finanční plán, jímž se řídí financování činností ÚSC a svazku obcí, rozp. rok=kalendářní*
- ✓ Rozpočtový výhled – *je pomocným nástrojem ÚSC sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství*

ROZPOČTOVÝ VÝHLED

- 1. Uzavřených smluvních vztahů**
- 2. Přijatých závazků**
- 3. Na období 2-5 let, následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet**

Obsahem rozpočtového výhledu jsou:

- ❖ Souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích
- ❖ Dlouhodobější závazky a pohledávky
- ❖ Finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů

RV- je povinný (dříve fakultativní)!!!

TYPY rozpočtů ÚSC

Vyrovnaný $P = V$

Deficitní rozpočet může být schválen:

1. Finančními prostředky z minulých let
2. Smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí, výnosem z prodeje vlastních dluhopisů

Přebytkový rozpočet :

1. Některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech
2. Splácení jistiny úvěru z předchozích let

Zůstatky v rozpočtu a jejich použití

- ✓ Kladné – se převádí k použití v dalším roce ke krytí rozpočtových výdajů
  - převádí do peněžních fondů
- ✓ Schodky- se uhrazují z prostředků minulých let
  - kryjí se z návratných zdrojů splatných v následujících letech

Zvláštní část

Peněžní fondy ÚSC

Účelové (ke konkrétnímu účelu)

Neúčelové (bez účelového určení)

ZDROJE – přebytky z minulých let,

-nevyužitá P,

-převody prostředků během roku do účelových peněžních fondů

Obsah rozpočtu

- **Příjmy**
- **Výdaje**
- **Ostatní peněžní operace**
- **Tvorba a použití peněžních fondů**

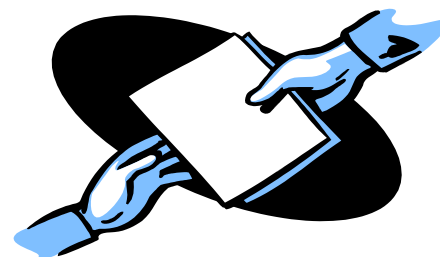
Operace mimo rozpočet

Některé operace se mohou uskutečňovat mimo rozpočet:

- Cizí prostředky
- Sdružené prostředky
- Podnikatelské činnosti

Principy příjmů rozpočtu **ÚSC**

- a) Finanční autonomie
- b) Princip zdaňovací pravomoci
- c) Zásluhovosti
- d) Solidarity
- e) Stability

PŘÍJMY rozpočtů ÚSC

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, která organizaci zřídila nebo založila,

-
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy - správních poplatky z této činnosti,
  - příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce,
  - výnosy z místních poplatků

-
- výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
  - dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
  - dotace z rozpočtu kraje,

-
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí,
  - přijaté peněžité dary a příspěvky,
  - jiné příjmy, podle zvláštních zákonů

Další příjmy

Správní poplatek

za vydané povolení k provozování výherních hracích přístrojů, vybraný obecním úřadem, je příjmem rozpočtu obce ve výši 50 %

Další finanční prostředky

1. poskytnuté prostřednictvím Národního fondu.
2. návratných zdrojů
3. ke krytí dočasného časového nesouladu mezi výdaji a příjmy může být použita návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo z rozpočtu jiné obce.

Návratná finanční výpomoc je bezúročná. Její opožděné splácení se považuje za zadržetí peněžních prostředků.

Výdaje rozpočtů ÚSC

- závazky vyplývající pro obec, kraj z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce, kraje v samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec, kraj pověřena zákonem,

-
- závazky vyplývající pro obec, kraj z uzavřených smluvních vztahů a ze smluvních vztahů vlastních organizací,
  - závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,

-
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
  - výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,

-
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
  - jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, kraje včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.

Rozpočtová skladba

- Rozpočet se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.
- Orgány územního samosprávného celku a orgány svazku obcí projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit

Procesní část

Rozpočtový proces na úrovni ÚSC

- 1. Sestavení a schválení rozpočtu**
- 2. Plnění a kontrola**
- 3. Sestavení a schválení závěrečného účtu**

1. Vypracování rozpočtu

Návrh:

1. Finanční výbor
2. Rada
3. Finanční komise
4. Zastupitelstvo

Připomínky:

Občané, kontrolní výbor, zastupitelstvo

Schvalování

- Vyvěšení - 15 dnů před schválením
- Schválení – **ZASTUPITELSTVO**
- Rozpočtové provizorium
- Rozpis ukazatelů-finanční výbor
- Hospodaření a kontrola

2. Hospodaření a kontrola

- ❖ **Plnění sleduje finanční a kontrolní výbor**
- ❖ **Rada obce, kraje**
- ❖ **Finanční komise**

Časové použití prostředků-jen pro fiskální rok,
Ostatní se převádějí

**KONTROLA- vnitřní
vnější**

Vnitřní kontrola

- ✓ Finanční výbor
- ✓ Kontrolní výbor
- ✓ Zastupitelstvo
- ✓ Rada

Vnější kontrola

- ✓ Občané
- ✓ ÚFO
- ✓ NKÚ
- ✓ Kraj- přezkoumávání hospodaření
ÚSC – z.č. 420/2004 Sb.,
- ✓ Ministerstvo financí

Změny rozpočtu

- Změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními, které se evidují podle časové posloupnosti,
- přesun rozpočtových prostředků,
- použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových V
- vázání rozpočtových výdajů, pokud nejsou P

3. Závěrečný účet

Sestavuje: Finanční výbor
Rada
Finanční komise
Zastupitelstvo

Připomínky:
Občané, kontrolní výbor,
zastupitelstvo

Schvaluje :
zastupitelstvo

Závěrečný účet

- V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů,
- Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům, Národnímu fondu a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob,
- Územní samosprávný celek a svazek obcí jsou povinny dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok
- Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech územního samosprávného celku a svazku obcí.

Porušení rozpočtové kázně

- Porušením rozpočtové kázně je každé **neoprávněné použití** nebo **zadržetí** peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu
  - územního samosprávného celku,
  - městské části hlavního města Prahy,
  - Regionální rady regionu soudržnosti, nebo
  - svazku obcí.

-
- Fyzická osoba, právnická osoba nebo organizační složka státu, která porušila rozpočtovou kázeň, je povinna provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu, z něhož jí byly peněžní prostředky poskytnuty.
  - **Odvod za porušení rozpočtové kázně odpovídá částce neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků.**

-
- **O uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně rozhoduje v samostatné působnosti**
  - u obce obecní úřad,
  - u městské části hlavního města Prahy úřad městské části,
  - u hlavního města Prahy Magistrát hlavního města Prahy,
  - u kraje krajský úřad.

- Při správě odvodů a penále se postupuje podle zákona upravujícího správu daní. Porušitel rozpočtové kázně má při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně postavení daňového subjektu.
- Územní samosprávný celek poskytuje na vyžádání informace získané při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně orgánu oprávněnému ke kontrole těchto poskytnutých prostředků.

Správní delikty

- **Územní samosprávný celek, svazek obcí, městská část hlavního města Prahy nebo Regionální rada regionu soudržnosti se dopustí správního deliktu tím, že**
  - nezpracuje rozpočtový výhled,
  - nehospodaří podle pravidel rozpočtového provizoria,
  - neprovede změny schváleného rozpočtu
  - zpracuje rozpočet v rozporu svzhl. o rozp. skladbě,
  - neprovede rozpis schváleného rozpočtu,
  - nevykonává kontrolu svého hospodaření podle KO ve VS
  - nezajistí přezkoumání svého hospodaření za uplynulý kalendářní rok.
-
- Za správní delikt se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.
  - Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správního orgánu, který pokutu uložil.

Organizace ÚSC

- zřizovat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,
- zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,

-
- **zakládat obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,**
  - **zakládat obecně prospěšné společnosti podle zvláštního zákona,**
  - **zřizovat školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,**
  - **zřizovat veřejné výzkumné instituce podle zvláštního zákona**

Organizační složky ÚSC

- Rozhodnutím zastupitelstva
- Zřizovací listina
- Hospodaří jménem zřizovatele
- Nejsou účetní jednotkou

Forma hospodaření OS

- nevyžadují velký počet zaměstnanců,
- nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo jiné technické vybavení,
- nejsou vnitřně odvětvově či jinak organizačně členěné,
- nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů.

Příspěvkové organizace ÚSC

ÚSC zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují

samostatnou právní subjektivitu!

Zřizovatel vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu

Peněžní fondy příspěvkových organizací

- ❖ rezervní fond,
- ❖ investiční fond,
- ❖ fond odměn,
- ❖ fond kulturních a sociálních potřeb.

Hospodaření svazku obcí

Majetek

Vložený vlastní majetek jednotlivých členských obcí (podle stanov svazku obcí), ale majetek je pořád ve vlastnictví obce-svazek pouze hospodaří-vlastnictví nelze převést

Finanční hospodaření SO

- Rozpočet
- Rozpočtový výhled
- Zveřejnění návrhu po dobu 15 dnů před schválením v jednotlivých obcích

Příspěvkové organizace SO

- SO může zřizovat PO v oblasti školství (školy, školská zařízení)
- Nejvyšší orgán svazku obcí rozhoduje o zřízení, změně, zrušení PO,
- vydá zřizovací listinu
- Dále platí vše jako u jiných PO dle z. 250/2000 Sb., RPÚR

Plnění závazků z Evropské dohody

Poskytování finančních prostředků z rozpočtů ÚSC musí být v souladu se zvláštním zákonem upravujícím postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé.

Pěkný den

Pěkný zbytek dne,
hezký večer
a příště
nashledanou!